

og den kan vistnok i det Hele taget ikke tiltrædes. Regjeringen stiller sig paa det Standpunkt, at den ønsker at faae en stædse stigende Toldindtægt, og derved faae Indtægter for Statskassen paa en saadan og bevægemaaende som muligt, men den tager ikke derved tilbørligt Hensyn til, hvorvidt dette stemmer med Befolkningens virkelige Skatteevne. Det tror jeg er Hovedpunktet, som maa gjøres gjældende i denne Sag, og det er ogsaa det Hovedpunkt, som Udvalget ifjor stillede i Spidsen for sine Betragtninger. Det maa kræves, at vort Toldvæsen hringes i note Overensstemmelse med den Grundsatning, som her er udtalt, nemlig, at Livsformødenhederne bør beskattes i et betydeligt mindre Forhold end hidtil, at de Artikler, som ere af Bigtighed for den økonomiske Udvikling, ligeledes bør beskattes i et mindre Forhold end hidtil, og at det Lab, som derved opstaar for Finanserne, dekkes ved en direkte Skat, der staar i bedre Forhold til Skatteevnen. Saaledes som vort Toldvæsen hidtil har udviklet sig, ere vore Toldindtægter i Løbet af den sidste halve Snes Aar stegne i en overordentlig betydelig Grad; de have siden Krigen fordoblet sig, og de vedblive at stige. I forrige Aar vare de stegne med omtrent 500,000 Rd., og i det sidste Aar tegne de atter til at stige med nogle Hundredestusinde Rigsdaler. Andre Skatter stige ikke i samme Forhold, de stige i langt ringere Forhold; men denne stærke Stigen af Toldindtægterne og i det Hele taget af Forbrugsfatterne frembringer et Misforhold til Skade for de mindre formuende Klasser i Samfundet.

Formanden: Jeg maa anmode de ærede Medlemmer om ikke at forstyrre Taleren.

Tauber: Disse mindre formuende Klasser i Samfundet maa nemlig uordre Forbrugsfatter i Forhold til, hvad de forbruge, men Forbrugen retter sig selvfølgelig ikke efter Skatteevnen; det retter sig for Livsformødenhedernes Vedkommende for en stor Del efter Befolkningens Antal, og i visse Stykker blive derfor Forbrugsfatterne og særlig Indførselstolden at sammenligne med en Kopstat. Jeg tror, at disse Grundsatninger ere saa almindelig anerkendte, at jeg ikke behøver at komme nærmere ind paa dem. Derimod er der et andet Spørgsmaal, som er mere bestridt, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt der fremdeles bør ydes Beskyttelse for den indenlandske Industri. Herom var der ifjor delte Meninger i Udvalget, og der har ligeledes vist sig at være meget delte Meninger derom i Befolkningen. Vi have set de Industri-drivende med stor Styrke gjøre gjældende, at de paa ingen Maade kunne undvære denne Beskyttelse; de have gjort det gjældende i en Række Undragender, som ere blevene indgione til Thinget og til Udvalget ifjor, og som ere optagne i Betænkningen, og de have atter søgt at gjøre det gjældende

i et Møde, som blev afholdt samtidig med den store Udstilling, men som rigtig nok var saa svagt besøgt, at jeg ikke tror, Udtalelsen fra dette Møde kan tillægges Betydning som en almindelig Udtalelse fra de Industri-drivende. Udvalget havde ifjor stillet en Opfordring til Regjeringen om, at den skulde søge at tilveiebringe saadanne Dplysninger, som kunde sætte Udvalget i Stand til at dømme bedre i disse Forhold, og Regjeringen har ogsaa søgt at tilveiebringe en Industristatistik; men efter de Dplysninger, som ere os meddelte, er dette Forsøg ikke lykkedes; hvad enten Spørgsmaalene ikke have været stillede tilstrækkelig udtømmende, eller Besvarelsene ikke ere indløbne ensartet og i tilstrækkeligt Omfang, er den Industristatistik, som er os meddelt, ingenlunde tilfredsstillende og vil ikke kunne yde noget væsentligt Bidrag til Løsningen af det Spørgsmaal, som man derigjennem ønskede løst. Dette Spørgsmaal gik nemlig ikke i Almindelighed ud paa, hvor mange Industrier der var her i Landet, men det gik dels ud paa, hvorledes vor Industri havde udviklet sig siden 1864, og dels gik det ud paa, under hvilke Vilkaar vore Industriarbeidere levede, hvorledes i det Hele taget Produktionens Vilkaar vare; men derom er ikke tilveiebragt tilbørlige Dplysninger gennem den os meddelte Overfugt over Fabrikerne og de fabrikmæssig drevne Haandværk i 1871—72. Det fremgaar af den Indledning, hvormed denne Overfugt begynder, at Besvarelsene ere indkomne dels meget ufuldstændige, dels meget uoverensstemmende, og jeg vil derfor gjerne tro, at Jellen ikke maa søges hos det statistiske Bureau, men at den væsentlig maa søges i Misforhold eller i Uoverensstemmelse i Opfattelsen omkring i Landet, som har gjort det umuligt at affatte en sliq Overfugt paa en saadan Maade, at den kunde afgive et virkelig brugbart Materiale ved Bedømmelsen af de her omhandlede Forhold. Dette er for saavidt uheldigt, som det fra flere Sider er blevet anset for usseligt at have en saadan Veiledning til Bedømmelse af, hvorvidt de enkelte Industriegrene kunde undvære Beskyttelsen; men jeg for mit Vedkommende anser det ikke for at have nogen videre Betydning, at en saadan Veiledning ikke har kunnet tilveiebringes, thi det forekommer mig, at der er Momenter nok, som godtgjøre, at der ikke behøves en Beskyttelse som den, der nu forefindes her i Landet, ja, at der ikke engang behøves en Beskyttelse som den, Regjeringen har villet bibeholde. Der er netop i de sidste Aar fremkommet tydelige Tegns nok paa, at den store Industri her i Landet ikke behøver nogen Beskyttelse i det Omfang, hvori den hidtil har haft den. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at minde om, at der i en af de Industriegrene, som i allerhøieste Grad have gjort Beskyttelsens Nødvendighed gjældende, nemlig Produktionen af raffineret Sukker, i de 2 sidste Aar er dannet 2 meget store Selskaber, det ene med en Kapital af 5 Millioner Rd., og det